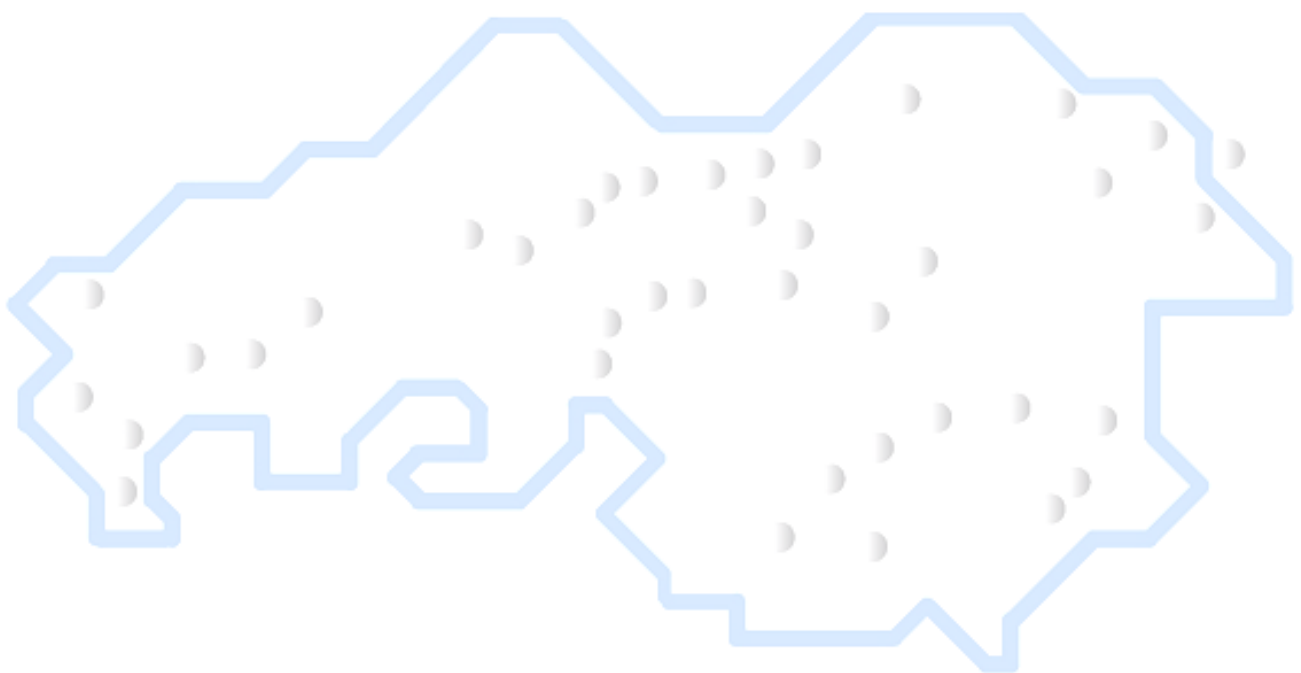

Deel C:

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening

A.1.1. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2013 (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31 december 2013	31 december 2012
VASTE ACTIVA			
1.1	Immateriële vaste activa	-	-
1.2	Materiële vaste activa	273.324	254.076
1.3	Financiële vaste activa	1.515	1.422
		274.839	255.498
VLOTTENDE ACTIVA			
1.4	Voorraden	-	-
1.5	Vorderingen	14.807	15.309
1.6	Effecten	-	-
1.7	Liquide middelen	104	100
		14.911	15.409
TOTAAL ACTIVA		289.750	270.907
PASSIVA		31 december 2013	31 december 2012
GROEPSVERMOGEN			
2.1	Eigen vermogen	117.180	95.113
2.2	Minderheidsbelang derden	-	-
		117.180	95.113
2.3	VOORZIENINGEN	27.435	25.488
2.4	LANGLOPENDE SCHULDEN	38.694	35.913
2.5	KORTLOPENDE SCHULDEN	106.441	114.393
TOTAAL PASSIVA		289.750	270.907

N.B. Alle genoemde bedragen in de tabellen van deze jaarrekening zijn x 1.000 euro

A.1.2 GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN KALENDERJAAR 2013

	<u>2013</u>	<u>Begroting</u> <u>2013</u>	<u>2012</u>	
BATEN				
3.1	Rijksbijdragen	484.318	459.513	459.289
3.2	Overige subsidies	9.704	9.720	11.506
3.3	Collegegeld	-	-	-
3.4	Baten werk i.o.v. derden	-	-	-
3.5	Overige baten	20.290	18.054	27.882
		514.312	487.287	498.677
LASTEN				
4.1	Personeelslasten	398.811	395.685	394.865
4.2	Afschrijvingen	22.074	18.817	21.967
4.3	Huisvestingslasten	23.064	22.516	23.075
4.4	Overige lasten	48.269	49.011	47.427
		492.218	486.029	487.334
SALDO BATEN EN LASTEN		22.094	1.258	11.343
5	Financiële baten en lasten	27-	120-	164
RESULTAAT		22.067	1.138	11.507
	Uitgaven ten laste van bestemmingsfondsen	186	60	111
TOTAAL RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSVOERING		22.253	1.198	11.618

A.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2013

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
- Resultaat	22.067	11.507
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	18.391	15.865
- bijzondere waardevermindering	3.901	6.097
- terugname bijzondere waardevermindering	1.571-	-
- mutaties voorzieningen excl herschikking	1.946	2.024
	22.667	23.986
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	502	1.117
- kortlopende schulden	15.913-	11.015-
	15.411-	9.898-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	29.323	25.595
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Opname nieuwe scholen onder materiële vaste activa	-	-
(Des)investeringen materiële vaste activa	40.947-	37.232-
Vrijval gerealiseerde bouwprojecten	978	12.469
(Des)investeringen financiële vaste activa	93-	7.103
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	40.062-	17.660-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ingebracht vermogen nieuwe scholen	-	-
Mutatie langlopende schulden	2.782	7.838-
Mutatie bouwkredieten overheid	7.961	103-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	10.743	7.941-
Mutatie liquide middelen	4	6-
Eindstand liquide middelen	104	100
Beginstand liquide middelen	100	106
Mutatie liquide middelen	4	6-

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

De kernactiviteit van de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs te Tilburg is het bieden van 'goed onderwijs' vanuit een katholieke identiteit aan jongeren in de leeftijd van 11 tot 18 jaar om hen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en in het verlengde daarvan op een plaats in de maatschappij.

Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. In de geconsolideerde jaarrekening zijn alle financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

In bijlage 3 van de jaarrekening zijn de financiële gegevens van de deelnemingen vermeld die in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. Een deelneming is een rechtspersoon waarop direct of indirect invloed van betekenis kan worden uitgeoefend door de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. Deelnemingen worden gewaardeerd op basis van het aandeel van de vereniging in de netto vermogenswaarde van de deelnemingen. Dit aandeel wordt bepaald op basis van de gerechtigdheid van de vereniging in het eigen vermogen van de deelneming gedurende het bestaan of bij liquidatie van de betreffende deelneming.

De financiële gegevens van de deelnemingen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van deelnemingen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2013 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn verspreid. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De bedragen in de jaarrekening worden gepresenteerd in duizenden euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht. In diverse tekstuele toelichtingen en in enkele tabellen worden nog bedragen in euro's of miljoenen euro's vermeld.

Financiële instrumenten

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. De in de balans verantwoorde financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Algemeen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

De aangewende investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Activa met een aanschafwaarde onder de 2.500 euro worden regelmatig vervangen. Als gevolg hiervan is op de balans een vast bedrag ("constante waarde") van 5,2 miljoen euro opgenomen voor activa onder de 2.500 euro, met als uitgangspunt dat sprake is van een ideaalcomplex: jaarlijkse aanschaf en afschrijving zijn nagenoeg gelijk. De hoogte van de constante waarde wordt gevolgd en is in verslagjaar 2013 getoetst met de realiteit. Desgewenst kan deze op enig moment worden aangepast. Op de constante waarde wordt niet afgeschreven.

Gebouwen en terreinen

De gebouwelijke investeringen, waarvan het juridisch en economisch eigendom bij de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs berust, worden op de balans geactiveerd en lineair afgeschreven in 40 jaar (nieuwbouw) of 20 jaar (verbouw).

Op gebouwen gefinancierd door de overheid rust een (economisch) claimrecht van de gemeenten. Het juridische eigendom van deze gebouwen berust bij de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, het economisch eigendom bij gemeenten. Evenwel is het mogelijk dat een deel van deze gebouwen door de vereniging zelf is gefinancierd, waarbij geen economisch claimrecht is verworven. Dit deel van de gebouwen wordt geactiveerd en afgeschreven in 40 jaar.

Vanwege de onbeperkte gebruiksduur wordt op terreinen niet afgeschreven.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

De activeringsgrens voor de aanschaf van inventaris, apparatuur en andere bedrijfsmiddelen bedraagt 2.500 euro. Investeringsbeslissingen met een aanschafwaarde van minder dan 2.500 euro per investeringsbeslissing worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Jaarlijks vindt er een administratieve opschoning van activa plaats, die meer dan een jaar geleden volledig waren afgeschreven.

Projecten in uitvoering

De projecten in uitvoering worden opgenomen tegen de vervaardigingskosten. Na afronding van de projecten worden de gelden van de overheid die ter financiering zijn ontvangen op de investeringsuitgaven het betreffende project in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

Effecten

De onder de financiële activa opgenomen effecten zijn beleggingen op lange termijn. Deze effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde per balansdatum. Indien de verkrijgingprijs hoger is dan de nominale waarde wordt het gekochte agio gedurende de resterende looptijd van betreffende obligaties afgeschreven en in mindering gebracht op de opbrengst van de beleggingen.

Overige vorderingen

De hieronder opgenomen vorderingen betreffen de vergoedingen die van gemeenten nog ontvangen worden voor aflossing op door de overheid gegarandeerde leningen o/g en de door de vereniging en gelieerde stichtingen aan derden verstrekte langlopende leningen. Beide zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Oninbare vorderingen worden afgeboekt.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die tenminste 12 maanden niet ter directe beschikking staan worden gepresenteerd onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

De gelden die zijn opgenomen onder het eigen vermogen betreffen publieke en private gelden.

Algemene reserve

De algemene reserve geldt ter waarborging van de continuïteit van de totale OMO-organisatie op de lange termijn.

Bestemmingsreserve

Binnen de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs worden geen bestemmingsreserves gehanteerd.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen worden gevormd ter dekking van toekomstige uitgaven inzake bijzondere doeleinden. Aan de vorming van een bestemmingsfonds ligt een verplichting ten grondslag die is opgelegd door derden.

Resultaatbestemming

In deze jaarrekening zijn de resultaatbestemmingen verwerkt over het verslagjaar.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde.

Een voorziening in verband met verplichtingen wordt uitsluitend genomen indien op balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft een huidige in recht afdwingbare of feitelijke verplichting op grond van een gebeurtenis uit het verleden;
- het is waarschijnlijk dat een uitstroom van middelen vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen en;
- een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het bedrag van de verplichting.

Personele voorzieningen

Hieronder is de voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. Dit is een statische voorziening waarvan jaarlijks de hoogte per ultimo verslagjaar wordt bepaald door het aantal personeelsleden (in fte's) te vermenigvuldigen met een bedrag van 750 euro.

Overige voorzieningen

Hieronder is de voorziening groot onderhoud opgenomen. Deze voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten uitgaven voor groot onderhoud over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de schuld.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de schuld.

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat worden de baten en lasten toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen worden tijdsevenredig aan het jaar toegerekend waarop deze betrekking hebben.

De niet-geoormerkte OCW-subsidies en geoormerkte OCW-subsidies zonder verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij op basis van een bestedingsplan mag worden aangenomen dat de met de subsidie bekostigde activiteiten nog niet in dat jaar hebben plaatsgevonden. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

De geoormerkte OCW-subsidies met verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen / waarin de opbrengsten zijn gedeerd / waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Pensioenen

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo december 2013 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 105,9%. Het pensioenfonds dient een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen blijven voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft daarom

alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Begroting

De resultaten van de deelnemingen en de doordecentralisatiecontracten van Ons Middelbaar Onderwijs zijn niet begroot. Om een juiste vergelijking te kunnen maken tussen de begrote en de werkelijke cijfers over kalenderjaar 2013 zijn de werkelijke cijfers 2013 van de deelnemingen en de doordecentralisatiecontracten toegevoegd aan de begrote cijfers 2013.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Balans

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

1.2 Materiële vaste activa	1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.2.4 In uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde op 1 januari 2013	268.889	94.144	8.175	11.394	382.602
Afschrijvingen tot 1 januari 2013	85.657-	38.219-	4.650-	-	128.526-
Boekwaarde 1 januari 2013	183.232	55.925	3.525	11.394	254.076
Mutaties:					
Investeringen	1.694	9.024	1.377	30.190	42.285
Gerealiseerde bouwprojecten	3.664	83	-	4.725-	978-
Afschrijvingen	7.878-	8.900-	1.613-	-	18.391-
Bijzondere waardevermindering	2.506-	1.395-	-	-	3.901-
Terugname bijzondere waardevermindering	1.571	-	-	-	1.571
Desinvesteringen	1.504-	2.373-	2.298-	-	6.175-
Afschrijving over desinvesteringen	362	2.373	2.102	-	4.837
	4.597-	1.188-	432-	25.465	19.248
Aanschafwaarde op 31 december 2013	272.743	99.483	7.254	36.859	416.339
Afschrijvingen t/m 31 december 2013	94.108-	44.746-	4.161-	-	143.015-
Boekwaarde 31 december 2013	178.635	54.737	3.093	36.859	273.324

Gebouwen en terreinen

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs is juridisch eigenaar van het grootste gedeelte van de gebouwen en terreinen van de scholen. Door wettelijke bepalingen kunnen de onroerende zaken, die door gemeenten zijn gefinancierd, uitsluitend na toestemming van en onder verrekening met gemeenten worden vervreemd.

Sinds 1 januari 2000 is een aantal doordecentralisatieovereenkomsten met gemeenten afgesloten. Bij de hieronder vallende (school)gebouwen komt het economische eigendom gedurende de looptijd van de overeenkomst toe aan Ons Middelbaar Onderwijs. Het economisch eigendom wordt, in aansluiting op de uitgangspunten van de decentralisatie van Rijk naar Gemeenten in 1997, ten principale door Ons Middelbaar Onderwijs *om niet* overgenomen.

Aan de hand van financieringsmodellen worden de toekomstige kosten en vergoedingen per doordecentralisatiecontract voor de gehele contractduur inzichtelijk gemaakt om de beschikbare investeringsruimte te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal vaste uitgangspunten zoals een kosten- en vergoedingenindex, een interne rekenrente, een risicoreservering, vervangingsinvesteringen, verkoop van boekwaarden gronden per einde contract en eigen bijdragen vanuit scholen.

Vanwege naar beneden bijgestelde leerling prognoses is binnen het doordecentralisatiecontract van Valkenswaard sprake van een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde van het gerealiseerde actief. Conform RJ 121 heeft hierop in het huidige jaar een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden van 2,5 miljoen euro.

In 2012 was binnen het doordecentralisatiecontract Etten-Leur al sprake van een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde van het gerealiseerde actief, waarop conform RJ 121 een bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden. Vanwege hogere indexeringen

van de het bedrag per leerling dan verwacht heeft een terugname van de bijzondere waardevermindering uit 2012 plaatsgevonden van 1,6 miljoen euro.

In 2013 is er vanwege de ingebruikname van nieuwbouw voor 1,5 miljoen euro gedesinvesteerd inzake nog niet volledig afgeschreven verbouwingen van oude panden en verwijderde noodlokalen.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

In 2013 is er voor een bedrag van 4,7 miljoen euro aan desinvesteringen opgenomen. Deze hebben nagenoeg geheel betrekking op jaarlijkse administratieve desinvesteringen. Daarnaast heeft er een bijzondere waardevermindering plaats gevonden op de constante waarde van 1,4 miljoen euro.

Projecten in uitvoering

Gedurende de uitvoering van bouwkundige activiteiten worden de uitgaven verantwoord onder de post 'projecten in uitvoering'. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, worden de kosten gesaldeerd met de ter financiering ontvangen bouwsubsidies (investeringsubsidies). De projecten die voor eigen rekening gebouwd en gefinancierd zijn worden geactiveerd onder gebouwen en terreinen en afgeschreven.

Voor een nadere toelichting op de projecten in uitvoering wordt verwezen naar paragraaf 4.7 van het bestuursverslag.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

1.3 Financiële vaste activa	Boekwaarde 1 januari 2013	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Boekwaarde 31 december 2013
1.3.5 Vorderingen OCW	-	-	-	-
1.3.6 Overige effecten	1.364	79	-	1.443
1.3.7 Overige vorderingen	58	50	36	72
	1.422	129	36	1.515

Overige effecten

Voor een verdere analyse op de effectenportefeuille wordt verwezen naar paragraaf 4.6 van het bestuursverslag. De post 'Overige effecten' wordt als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 1 januari 2013	Investeringen	Desinvesteringen	Boekwaarde 31 december 2013
Aandelen	-	-	-	-
Obligaties	1.364	79	-	1.443
Overige	-	-	-	-
	1.364	79	-	1.443

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit verstrekte leningen aan medewerkers van OMO, met name in het kader van deelneming aan de Stichting OMO Fonds. Deelnemers aan dit OMO Fonds kunnen, indien zij in moeilijke financiële omstandigheden verkeren, een beroep doen op geldelijke steun vanuit deze stichting.

Per 1 januari 2013 bestond de post overige vorderingen ook uit vorderingen op gemeenten die hebben betrekking op de door het Rijk gegarandeerde aflossing van geldleningen o/g. In 2013 is de laatste gemeentelijke verplichting tot vergoeding van deze geldleningen o/g geheel afgelost.

VORDERINGEN

1.5	Vorderingen	31 december 2013	31 december 2012
1.5.1	Debiteuren	997	790
1.5.2	OCW	1.853	1.909
1.5.5	Leerlingen	1.355	1.349
1.5.6.	Overige overheden	1.005	3.536
	Personeel	6	19
	Overige	4.409	3.000
1.5.7	Overige vorderingen	4.415	3.019
	Vooruitbetaalde kosten	5.182	4.706
	Verstreckte voorschotten	-	-
	Overige	-	-
1.5.8	Overlopende activa	5.182	4.706
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
		14.807	15.309

Vordering OCW

De vordering op het ministerie van OCW heeft betrekking op de toegekende subsidie voor leerlinggebonden budget 2013-2014 die ultimo 2013 nog niet is ontvangen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen met name nog te ontvangen bedragen van derden, nog te verrekenen bedragen met derden en te ontvangen overlopende rente op effecten.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaan voornamelijk uit in het huidige verslagjaar verrichte betalingen waarvan de kosten verantwoord worden in het volgende verslagjaar. Het betreft hier bijvoorbeeld de jaarlijkse betaling van contributies, licenties, contracten en de huurkosten die betaald zijn aan distributeurs van leermiddelen.

LIQUIDE MIDDELEN

1.7	Liquide middelen	31 december 2013	31 december 2012
1.7.1	Kasmiddelen	104	97
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	-	-
1.7.3	Deposito's	-	-
1.7.4	Overige	-	3
		104	100

In het huidige verslagjaar heeft Ons Middelbaar Onderwijs gebruik gemaakt van de door het ministerie van Financiën verstrekte mogelijkheid om een negatieve positie in te nemen op de lopende rekening ("schatkistbankieren"). Per 31 december 2013 is de stand 32,5 miljoen euro negatief. Dit is verantwoord onder de kortlopende schulden.

EIGEN VERMOGEN

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1 januari 2013	Resultaat	Saldo 31 december 2013	Resultaat bestemming	Saldo 31 december 2013
2.1.1. Algemene reserve					
Algemene reserve	86.638	22.067	108.705	266	108.971
Totaal algemene reserve	86.638	22.067	108.705	266	108.971
2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)					
Bestemmingsfonds private gelden	8.475	-	8.475	266-	8.209
Totaal bestemmingsfonds (privaat)	8.475	-	8.475	266-	8.209
	95.113	22.067	117.180	-	117.180

Resultaat en -bestemming

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt 22,1 miljoen euro positief en is op basis van bestuursbesluiten volledig bestemd.

Bestemmingsfondsen

De private bestemmingsfondsen zijn met name gevormd uit voormalige reserves van eigen activiteiten (4,5 miljoen euro) en voormalige reserves van opgeheven stichtingen boekenfondsen en steunstichtingen (3,5 miljoen euro).

VOORZIENINGEN

2.3 Voorzieningen	Stand per 1 januari 2013	Dotaties	Ontrek- kingen	Vrijval	Stand per 31 december 2013	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Voorziening jubileumuitkeringen	4.228	-	-	32	4.196	731	3.465
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	4.228	-	-	32	4.196	731	3.465
Groot onderhoud	21.260	5.311	3.332	-	23.239	5.425	17.814
2.3.3 Overige voorzieningen	21.260	5.311	3.332	-	23.239	5.425	17.814
	25.488	5.311	3.332	32	27.435	6.156	21.279

Personeelsvoorzieningen

Conform de CAO VO heeft het personeel bij het bereiken van de jubileumdatum aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50% en bij een 40-jarig dienstverband 100% van het maandsalaris. Hiervoor is een voorziening 'Jubileumuitkeringen' gevormd. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor ieder personeelslid in de organisatie een bedrag van 750 euro op te nemen, naar rato van de betrekkingsovervang. Voor de gehele OMO organisatie bedraagt de voorziening daardoor op 31 december 2013 4,2 miljoen euro.

Overige voorzieningen

Voor het dekken van de uitgaven van het meerjarig onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties is een voorziening 'Groot onderhoud' gevormd. De dotaties en onttrekkingen aan deze voorziening zijn ontleend aan alle meerjaren onderhoudsplannen (MOP's) en worden jaarlijks ten laste gebracht van de exploitatie.

LANGLOPENDE SCHULDEN

2.4	Langlopende schulden	Boekwaarde 1 januari 2013	Aangegane leningen	Aflossingen	Boekwaarde 31 december 2013	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente voet
	Stichting Bpf. Lederindustrie	4	-	4	-	-	-	7,0%
2.4.3	Kredietinstellingen	4	-	4	-	-	-	
2.4.5	Doordecentralisatiegelden	35.909	2.785	-	38.694	23.888	14.806	
		35.913	2.785	4	38.694	23.888	14.806	

Kredietinstellingen

Ons Middelbaar Onderwijs is in het verleden diverse geldleningen aangegaan ter financiering van bouwkundige projecten, welke ultimo 2013 geheel zijn afgelost.

Doordecentralisatiegelden

Met de doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen komen jaarlijks middelen beschikbaar. Deze middelen zijn afkomstig van gemeenten waarmee een doordecentralisatieovereenkomst is gesloten en zijn bedoeld voor het realiseren en in stand houden van goede huisvestingsvoorzieningen in die gemeenten. In 2013 is een resultaat van 2,8 miljoen euro behaald op deze doordecentralisatieovereenkomsten. Dit resultaat wordt in een later jaar ingezet ten behoeve van de huisvesting in de betreffende gemeenten.

Ten behoeve van de voorfinanciering van nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie heeft de raad van bestuur afspraken gemaakt met het ministerie van Financiën. Dit is nader toegelicht bij de kortlopende schulden.

KORTLOPENDE SCHULDEN

2.5	Kortlopende schulden	31 december 2013	31 december 2012
2.5.1	Kredietinstellingen	32.489	38.679
2.5.2	Vooruitontvangen termijnen	-	-
2.5.3	Crediteuren	8.827	8.784
2.5.4	OCW	719	2.272
	Loonheffing	16.452	16.430
	Omzetbelasting	53	14
	Premies sociale verzekeringen	-	-
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	16.505	16.444
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen	5.768	5.471
	Werk door derden	-	-
	Overige	6.292	6.211
2.5.9	Overige kortlopende schulden	6.292	6.211
	Subsidies OCW niet-geoormerkt	3.733	11.935
	Subsidies OCW geoormerkt	927	1.042
	Vooruitontv. investeringssubsidies	11.639	3.678
	Vooruitontv. bedragen	5.721	6.193
	Vakantiegeld- en dagen	12.220	12.167
	Eindeschooljaarsuitkering	304	313
	Rente	-	-
	Overige	1.297	1.204
2.5.10	Overlopende passiva	35.841	36.532
		106.441	114.393

Kredietinstellingen

Met ingang van 1 maart 2012 is een overeenkomst gesloten met het ministerie van Financiën ten behoeve van de voorfinanciering van grootschalige nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie ("schatkistbankieren"). Bij het schatkistbankieren staat het geld op een eigen rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Het dagelijkse betalingsverkeer loopt via de Rabobank. Dagelijks vindt er een volledige egalisatie plaats tussen de hoofdbetaalrekening en de rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Hierdoor is er nooit sprake van een renteverrekening tussen OMO en de Rabobank. Saldi van individuele betaalrekeningen blijven herleidbaar. Rood staan bij het ministerie van Financiën is geoorloofd tot maximaal 10% van de publieke jaaromzet, te weten 47,1 miljoen euro.

Aan het einde van 2013 was sprake van een negatieve rekeningcourant positie van 32,5 miljoen euro. De rentebasis van deze kredietfaciliteit is gebaseerd op het EONIA-tarief. (De EONIA (Euro OverNight Index Average) is het eendaags-renteniveau voor het eurogebied), en daarmee gekoppeld aan de geldmarkt. Op deze basis is een opslag van toepassing van 0,25%. Het gemiddelde tarief in 2013 bedroeg overigens 0,089% (jaarbasis, exclusief opslag).

OCW

Ultimo 2013 is er een schuld aan OCW van 0,7 miljoen euro in verband met in het verslagjaar aflopende geormerkte subsidies met verrekeningsclausule die nog niet geheel besteed zijn. Voor een verdere toelichting op de aflopende geormerkte subsidies met verrekeningsclausule wordt verwezen naar model G, onderdeel G1 in bijlage 1.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan grotendeels uit in 2013 aangegane verplichtingen waarvan de betaling in kalenderjaar 2014 zal plaatsvinden en uit baten die in kalenderjaar 2014 zijn verantwoord, waarvan de vordering in 2013 is opgenomen. Het betreft hier bijvoorbeeld ouderbijdragen en huuropbrengsten van boeken.

De vooruitontvangen niet-geormerkte subsidies OCW hebben voor een bedrag van 0,8 miljoen euro betrekking op niet-geormerkte subsidies die over verslagjaar 2013 en eerdere verslagjaren zijn toegekend, maar nog niet zijn besteed. Daarnaast is onder deze post een bedrag van 2,9 miljoen euro opgenomen in verband met vooruit ontvangen niet-geormerkte subsidies OCW die voor verslagjaar 2014 zijn toegekend.

De vooruit ontvangen geormerkte subsidies OCW ten bedrage van 0,9 miljoen euro hebben betrekking op nog niet bestede geormerkte subsidies OCW met een verrekeningsclausule waarvan de looptijd per 31 december 2013 nog niet is verstreken. Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar model G, onderdeel G2 in bijlage 1.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten

Vordering OCW

Eind 2013 heeft de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs een vordering op het ministerie van OCW ten bedrage van 27,7 miljoen euro (eind 2012: 27,6 miljoen euro). Dit betreft een vordering uit hoofde van de "Regeling onvoorzienne gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs". Deze vordering heeft betrekking op de op balansdatum nog te ontvangen financiering voor de betaling van de ABP-premie en de loonheffing over de maand december en de opgebouwde vakantie-uitkering over de periode juni tot en met december. Aangezien deze vordering pas opeisbaar is bij discontinuïteit van de vereniging is de vordering in de jaarrekening gewaardeerd op nihil.

Economisch claimrecht

Bij notariële akte is vastgelegd dat OMO bij het verlaten van de Kempen Campus 12,3% van de verkoopwaarde van de gemeente Veldhoven zal verkrijgen. Daarnaast is met de gemeente Woensdrecht schriftelijk overeengekomen dat OMO bij toekomstige vervreemding van het ZuidWestHoek College een economisch claimrecht van 40% op de verkoopsom zal verkrijgen.

Bij de oplevering van de nieuwbouw van het Merletcollege te Grave is besloten uit eigen middelen 0,9 miljoen euro te investeren. Als tegenprestatie is OMO van mening dat voor het aandeel van de inzet van eigen middelen OMO een economisch claimrecht heeft op het betreffende gebouw.

Verplichtingen

Borgstelling ministerie van Financiën

De Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën) heeft op 15 mei 2012 een borgstelling afgegeven van 64.063 euro vanwege een anterieure overeenkomst tussen Ons Middelbaar Onderwijs en de Gemeente Heusden voor de uitbreiding van het d'Oultremontcollege. Op 18 december 2012 is het bestemmingsplan Dillenburg door de gemeenteraad van Heusden vastgesteld. Per 24 maart 2014 is na betaling de borgstelling komen te vervallen.

Collectieve inkoopcontracten

Ons Middelbaar Onderwijs sluit op uiteenlopende terreinen collectieve inkoopcontracten af. De totale contractwaarde van de lopende inkoopcontracten bedraagt circa 179,8 miljoen euro. Ultimo 2013 bedraagt de restantwaarde van deze inkoopcontracten tot het einde van de contractperiodes 74,2 miljoen euro. In onderstaand overzicht is de restantwaarde per product/dienst weergegeven:

Product/dienst	Restant contractwaarde
Schoolboeken	37.790
Schoonmaak	17.800
Energie	7.200
Hardware	6.000
Afdrukapparatuur	1.930
Software	1.990
Telefonie	1.000
Kantoorartikelen	280
Accountantsdiensten	170
Verzekeringen	50
	74.210

Bouwprojecten

Voor lopende bouwprojecten is ultimo 2013 voor een bedrag van circa 18,4 miljoen euro aan verplichtingen aangegaan:

School	Bouwproject	Gemeente	Verplichting
OMO SG De Langstraat	Nieuwbouw Dr. Mollercollege/Walewyc	Waalwijk	3.608
OMO SG De Langstraat	Uitbreiding d'Oultremontcollege	Drunen	2.471
OMO SG Helmond	Nieuwbouw Carolus (Brandevoort)	Helmond	3.038
2College	Nieuwbouw Cobbenhagenmavo	Tilburg	817
Munnikenheide College	Nieuwbouw sporthal	Etten-Leur	3.555
Merletcollege	Nieuwbouw Cuijk	Cuijk	468
Elzendaalcollege	Nieuwbouw Boxmeer	Boxmeer	601
OMO SG Tongerlo	Nieuwbouw Da Vinci College	Roosendaal	577
Sint-Odulphuslyceum	Uitbreiding en renovatie	Tilburg	3.309
			18.444

Leasecontracten

Per 3 januari 2005 is een leaseovereenkomst aangegaan met MKB Lease te Oosterhout. Deze leaseovereenkomst heeft betrekking op de invulling van de specifieke arbeidsvoorwaarden voor schoolleiders en leden van de raad van bestuur. Voor het kalenderjaar 2013 bedroegen de leasekosten (inclusief brandstofkosten) 408.000 euro. Ultimo 2013 bedraagt de restantwaarde van de leasecontracten tot het einde van de contractperiode circa 1,3 miljoen euro.

Staat van baten en lasten

RIJKSBIJDRAGEN

3.1	Rijksbijdragen	2013	begroting 2013	2012
3.1.1	Rijksbijdrage OCW	452.428	439.310	436.362
	Geormerkte OCW-subsidies	1.317	1.028	2.112
	Niet geormerkte OCW-subsidies	30.573	19.175	20.815
	Toerekening investeringssubsidies	-	-	-
3.1.2	Overige subsidies OCW	31.890	20.203	22.927
		484.318	459.513	459.289

Rijksbijdrage OCW

De gerealiseerde (normatieve) rijksbijdrage OCW bedraagt in het verslagjaar 452,4 miljoen euro. De rijksbijdrage OCW maakt daarmee 88,0% uit van de totale baten in 2013 (87,5% in 2012) en is 13,1 miljoen euro (3,0%) hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

- een incidentele ophoging van de lumpsum met 18,4 miljoen in december 2013 naar aanleiding van gemaakte afspraken in het begrotingsakkoord 2014;
- een hogere lumpsum vergoeding ten bedrage van 0,5 miljoen euro als gevolg van gewijzigde leerlingaantallen en bijstellingen in de lumpsum (met name compensatie gestegen werkgeverslasten);
- een hogere korting op de personele rijksbijdrage door extra lasten voortkomend uit het eigen risicodragerschap voor WW en WIA ten bedrage van 1,6 miljoen euro;
- het inzetten van de niet begrote kasschuif ten bedrage van 3,7 miljoen euro.

Geormerkte en niet-geormerkte OCW subsidies

Geormerkte OCW-subsidies

De geormerkte subsidies OCW zijn 0,3 miljoen euro hoger ten opzichte van de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door de hoger dan begrote subsidies voor de lerarenbeurs.

Niet-geormerkte OCW-subsidies

Als gevolg van een verandering in de administratieve verwerking van niet-geormerkte OCW-subsidies is een in voorgaande jaren ontvangen subsidiebedrag van 7,5 miljoen euro in 2013 incidenteel als bate opgenomen. Met ingang van 2013 worden niet-geormerkte OCW-subsidies voortaan als bate opgevoerd in het jaar van toewijzing, tenzij op basis van een bestedingsplan mag worden aangenomen dat de met de subsidie bekostigde activiteiten nog niet in dat jaar hebben plaatsgevonden.

Ten opzichte van de begroting bedragen de niet geormerkte subsidies OCW over 2013 circa 3,9 miljoen euro hoger. Hieraan liggen met name hogere subsidies voor leerlinggebonden financiering, maatschappelijke stage en voortijdig schoolverlaten aan ten grondslag.

OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2013	begroting 2013	2012
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	8.459	8.071	9.487
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	1.245	1.649	2.019
		9.704	9.720	11.506

Gemeentelijke bijdragen en subsidies

De gemeentelijke bijdragen en subsidies bestaan grotendeels uit inkomsten vanwege afgesloten doordecentralisatieovereenkomsten. Met een aantal gemeenten, waarmee een doordecentralisatieovereenkomst is gesloten, wordt nog overleg gevoerd over aanpassingen van de bijdragen, vanwege wijzigingen die binnen het gemeentefonds hebben plaatsgevonden op het gebied van onderwijshuisvesting.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen ontvangen vergoedingen van overheden anders dan het ministerie van OCW en gemeenten. Voorbeelden hiervan zijn het Europees Sociaal Fonds en de provincie.

OVERIGE BATEN

3.5 Overige baten	2013	begroting 2013	2012
3.5.1 Verhuur	1.520	1.403	1.237
3.5.2 Detachering personeel	997	941	1.010
3.5.3 Schenking	-	-	-
3.5.4 Sponsoring	11	3	7
3.5.5 Ouderbijdragen	10.086	9.197	10.152
3.5.6 Overige	7.676	6.510	15.476
	20.290	18.054	27.882

Ouderbijdragen

De gerealiseerde bijdragen van ouders en leerlingen voor een bedrag van 10,1 miljoen euro is 9,7% hoger dan de begroting. Dit is met name veroorzaakt doordat de bijdragen van ouders in educatieve excursies en culturele activiteiten hoger zijn dan begroot. Hiertegenover staan hogere kosten, welke zijn verantwoord onder de 'Overige lasten'.

Overige

Met betrekking tot overige opbrengsten is een bate van 7,7 miljoen euro gerealiseerd. Deze realisatie is 17,9% hoger dan begroot. Onder de post 'Overige baten' zijn onder meer vergoedingen uit samenwerkingsverbanden opgenomen. Voor een overzicht van de regionale samenwerkingsverbanden waarin OMO-scholen participeren wordt verwezen naar bijlage 9.

PERSONEELSLASTEN

4.1 Personeelslasten	2013	begroting 2013	2012
Brutolonen en salarissen	296.616	292.809	297.142
Sociale lasten	31.533	31.128	31.183
Pensioenpremies	45.099	44.520	41.961
4.1.1 Lonen en salarissen	373.248	368.457	370.286
Dotaties personele voorzieningen	32-	2	80-
Personeel niet in loondienst	18.523	16.601	18.284
Overig	8.982	11.373	8.479
4.1.2 Overige personele lasten	27.473	27.976	26.683
4.1.3 Af: Uitkeringen	1.911-	748-	2.104-
	398.810	395.685	394.865

De kosten van lonen en salarissen bedragen 373,2 miljoen euro en zijn daarmee 4,8 miljoen euro (1,3%) hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere dan begrote formatie in verband met het niet of op een later moment realiseren van begrote personele taakstellingen (zie onderstaande tabel).

Daarnaast zijn de kosten van inhuur van personeel niet in loondienst 1,9 miljoen euro hoger dan begroot. Hiertegenover staan hogere inkomsten bestaande uit uitkeringen van het UWV (1,2 miljoen euro).

Tenslotte zijn de overige personele lasten 2,4 miljoen euro lager dan begroot. Dit is met name een gevolg van 1,6 miljoen euro lagere opleidingskosten personeel. Daarnaast is de korting op de personele rijksbijdrage, voortkomend uit het eigen risicodragerschap voor WW en WIA, voor 0,8 miljoen euro begroot onder de post overige personele lasten, maar verantwoord onder de post rijksbijdragen.

Aantal personeelsleden op basis van fte's

Het gemiddeld aantal personeelsleden over kalenderjaar 2013 op basis van full time equivalenten (fte) is in onderstaande tabel met de gegevens van 2012 vergeleken:

Gemiddeld aantal personele fte's	2013	begroting 2013	2012
Directie	157	161	162
Onderwijs ondersteunend personeel (overig)	920	922	965
Overhead	1.077	1.083	1.127
Onderwijzend personeel	4.146	4.061	4.168
Onderwijs ondersteunend personeel (primair proces)	366	348	356
Onderwijs proces	4.512	4.409	4.524
Totaal	5.589	5.492	5.651

In 2013 is het gemiddelde aantal fte's met 62,0 fte (1,1%) gedaald ten opzichte van 2012, terwijl er sprake was van een lichte groei van het aantal leerlingen (0,8%). De achtergrond hiervan is dat de gestegen lasten aanvankelijk niet volledig gecompenseerd zijn door de financiering. Hierdoor zijn bezuinigingen in met name de personele sfeer onvermijdelijk, waarbij het beperken van de overhead een continu punt van aandacht is (zie hoofdstuk 4.3 van het bestuursverslag).

In bijlage 8 zijn meerdere personele kerngegevens grafisch weergegeven.

AFSCHRIJVINGEN

4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	2013	begroting 2013	2012
4.2.2 Afschrijvingen	18.391	18.173	15.865
Bijzondere waardevermindering gebouwen	2.506	-	6.097
Terugname bijzondere waardevermindering gebouwen	1.571-	-	-
Boekwinst/-verlies desinvesteringen	2.748	644	5
	22.074	18.817	21.967

De afschrijvingen over de materiële vaste activa bedragen 22,1 miljoen euro. Ten opzichte van de begroting zijn de gerealiseerde afschrijvingen 3,3 miljoen euro hoger (17,3%).

Onder de post afschrijvingen zijn onder meer bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot de doordecentralisatiecontracten van de gemeenten Valkenswaard en Etten Leur begrepen.

Vanwege naar beneden bijgestelde leerlingenprognoses is binnen het doordecentralisatiecontract van de gemeente Valkenswaard sprake van een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde van het gerealiseerde actief. Conform RJ 121 heeft hierop in 2013 een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden ten bedrage van 2,5 miljoen euro.

Voor het doordecentralisatiecontract van de gemeente Etten-Leur was in 2012 al sprake van een bijzondere waardevermindering ten bedrage van 6,1 miljoen euro. Vanwege hogere indexeringen van het bedrag per leerling dan verwacht heeft in 2013 een terugname van deze bijzondere waardevermindering uit 2012 plaatsgevonden voor een bedrag van 1,6 miljoen euro.

Verder is er in 2013 sprake van een boekverlies op desinvesteringen ten bedrage van 2,7 miljoen euro. Dit boekverlies wordt veroorzaakt door enerzijds de desinvestering van niet volledig afgeschreven verbouwingen van oude panden bij ingebruikname van nieuwbouw (1,3 miljoen euro) en anderzijds een afwaardering van de constante waarde voor kleine aanschaffingen (1,4 miljoen euro).

HUISVESTINGSLASTEN

4.3 Huisvestingslasten	2013	begroting 2013	2012
4.3.1 Huur	2.486	2.196	2.176
4.3.2 Verzekeringen	578	628	581
4.3.3 Onderhoud	8.375	8.238	9.788
4.3.4 Energie en water	7.374	7.379	6.340
4.3.5 Schoonmaakkosten	290	317	294
4.3.6 Heffingen	1.127	1.077	1.014
4.3.7 Overige	2.834	2.681	2.882
	23.064	22.516	23.075

De huisvestingslasten bedragen 23,1 miljoen euro en zijn daarmee 2,4% hoger dan de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere huurlasten en hogere onderhoudslasten.

OVERIGE LASTEN

4.4 Overige lasten	2013	begroting 2013	2012
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	13.361	14.911	13.458
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	22.503	22.299	22.294
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	-	-	-
4.4.4 Overige	12.405	11.801	11.675
	48.269	49.011	47.427

Administratie- en beheerslasten

De administratie- en beheerslasten zijn 1,5 miljoen euro lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten van licenties (0,6 miljoen euro negatief), lager advieskosten (0,4 miljoen euro negatief) en lagere contributiekosten (0,4 miljoen euro negatief).

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

De hogere dan begrote kosten van inventaris, apparatuur en leermiddelen worden grotendeels veroorzaakt door hogere kosten van huur boeken.

Dotatie overige voorzieningen

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is opgenomen onder de huisvestingslasten.

Overige

De kosten van educatieve excursies en culturele activiteiten voor leerlingen zijn 0,9 miljoen euro hoger dan begroot. Hiertegenover staan hogere bijdragen van ouders, welke zijn verantwoord onder de 'Overige baten'. Daarentegen zijn de algemene kosten 0,3 miljoen lager dan begroot. Per saldo zijn hierdoor de overige lasten 0,6 miljoen hoger dan begroot.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

5 Financiële baten en lasten		2013	begroting 2013	2012
5.1	Rentebaten	21	-	94
5.2	Resultaat deelnemingen	-	-	-
5.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	70	-	313
5.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	45	-	33
5.5	Rentelasten	163-	120-	276-
		27-	120-	164

In 2013 zijn de rentelasten, voortkomend uit de kortlopende kredietfaciliteit bij het ministerie van Financiën, 43.000 euro hoger dan begroot.

Enkelvoudige jaarrekening

In de enkelvoudige jaarrekening zijn de financiële gegevens van de scholen, verenigingsactiviteiten, raad van bestuur en het OMO bureau opgenomen, echter niet de deelnemingen. De deelnemingen worden in de enkelvoudige balans gepresenteerd onder de financiële vaste activa en gewaardeerd op basis van het aandeel van de vereniging in de netto vermogenswaarde van de deelnemingen (zie ook de waarderingsgrondslagen).

ACTIVA	31 december 2013	31 december 2012
VASTE ACTIVA		
1.1 Immateriële vaste activa	-	-
1.2 Materiële vaste activa	273.121	253.872
1.3 Financiële vaste activa	7.363	7.827
	280.484	261.699
VLOTTENDE ACTIVA		
1.4 Voorraden	-	-
1.5 Vorderingen	14.790	15.293
1.6 Effecten	-	-
1.7 Liquide middelen	104	97
	14.894	15.390
TOTAAL ACTIVA	295.378	277.089
PASSIVA	31 december 2013	31 december 2012
2.1 GROEPSVERMOGEN	117.180	95.113
2.3 VOORZIENINGEN	27.435	25.488
2.4 LANGLOPENDE SCHULDEN	38.694	35.913
2.5 KORTLOPENDE SCHULDEN	112.069	120.575
TOTAAL PASSIVA	295.378	277.089

A.1. ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER KALENDERJAAR 2013

	2013	Begroting 2013	2012
Resultaat deelnemingen	440-	440-	225
Overig resultaat	22.507	1.578	11.282
RESULTAAT	22.067	1.138	11.507
Uitgaven t.l.v. bestemmingsfondsen	186	60	111
TOTAAL RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSVOERING	22.253	1.198	11.618

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Balans

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

1.2 Materiële vaste activa	1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.2.4 In uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde op 1 januari 2013	267.462	94.123	8.174	11.395	381.154
Afschrijvingen tot 1 januari 2013	84.421-	38.212-	4.650-	-	127.283-
Boekwaarde 1 januari 2013	183.041	55.911	3.524	11.395	253.871
Mutaties:					
Investerings	1.694	9.026	1.377	30.190	42.287
Gerealiseerde bouwprojecten	3.664	83	-	4.725-	978-
Afschrijvingen	7.874-	8.904-	1.613-	-	18.391-
Bijzondere waardevermindering	2.506-	1.395-	-	-	3.901-
Terugname bijzondere waardevermindering	1.571	-	-	-	1.571
Desinvesteringen	1.504-	2.373-	2.298-	-	6.175-
Afschrijving over desinvesteringen	362	2.373	2.102	-	4.837
	4.593-	1.190-	432-	25.465	19.250
Aanschafwaarde op 31 december 2013	271.316	99.464	7.253	36.860	414.893
Afschrijvingen t/m 31 december 2013	92.868-	44.743-	4.161-	-	141.772-
Boekwaarde 31 december 2013	178.448	54.721	3.092	36.860	273.121

Gebouwen en terreinen

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs is juridisch eigenaar van het grootste gedeelte van de gebouwen en terreinen van de scholen. Door wettelijke bepalingen kunnen de onroerende zaken, die door gemeenten zijn gefinancierd, uitsluitend na toestemming van en onder verrekening met gemeenten worden vervreemd.

Sinds 1 januari 2000 is een aantal doordecentralisatieovereenkomsten met gemeenten afgesloten. Bij de hieronder vallende (school)gebouwen komt het economische eigendom gedurende de looptijd van de overeenkomst toe aan Ons Middelbaar Onderwijs. Het economisch eigendom wordt, in aansluiting op de uitgangspunten van de decentralisatie van Rijk naar Gemeenten in 1997, ten principale door Ons Middelbaar Onderwijs *om niet* overgenomen.

Aan de hand van financieringsmodellen worden de toekomstige kosten en vergoedingen per doordecentralisatiecontract voor de gehele contractduur inzichtelijk gemaakt om de beschikbare investeringsruimte te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal vaste uitgangspunten met betrekking tot kosten- en vergoedingenindex, interne rekenrente, risicoreservering, vervangingsinvesteringen, verkoop van boekwaarden per einde contract en de eigen bijdrage van scholen.

Vanwege naar beneden bijgestelde leerling prognoses is binnen het doordecentralisatiecontract van Valkenswaard sprake van een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde van het gerealiseerde actief. Conform RJ 121 heeft hierop in het huidige jaar een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden van 2,5 miljoen euro.

In 2012 was binnen het doordecentralisatiecontract Etten-Leur al sprake van een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde van het gerealiseerde actief, waarop conform RJ 121 een bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden. Vanwege hogere indexeringen van de het bedrag per leerling dan verwacht heeft een terugname van de bijzondere waardevermindering uit 2012 plaatsgevonden van 1,6 miljoen euro.

In 2013 is er vanwege de ingebruikname van nieuwbouw voor 1,5 miljoen euro gedesinvesteerd inzake nog niet volledig afgeschreven verbouwingen van oude panden en verwijderde noodlokalen.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

In 2013 is er voor een bedrag van 4,7 miljoen euro aan desinvesteringen opgenomen. Dit heeft nagenoeg geheel betrekking op de jaarlijkse administratieve desinvestering.

Projecten in uitvoering

Gedurende de uitvoering van bouwkundige activiteiten worden de uitgaven verantwoord onder de post 'projecten in uitvoering'. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, worden de kosten gesaldeerd met de ter financiering ontvangen bouwsubsidies (investeringsubsidies). De projecten die voor eigen rekening gebouwd en gefinancierd zijn worden geactiveerd onder gebouwen en terreinen en afgeschreven.

Voor een nadere toelichting op de projecten in uitvoering wordt verwezen naar paragraaf 4.7 van het bestuursverslag.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

1.3 Financiële vaste activa	Boekwaarde 1 januari 2013	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Boekwaarde 31 december 2013
1.3.2. Deelnemingen	7.803	-	440	7.363
1.3.5 Vorderingen OCW	-	-	-	-
1.3.6 Overige effecten	-	-	-	-
1.3.7 Overige vorderingen	24	-	24	-
	7.827	-	464	7.363

Deelnemingen

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

Stand per 1 januari 2013	
- Deelnemingen	7.803
- Deelnemingen met negatief vermogen	-
	<u>7.803</u>
Resultaat deelnemingen	<u>440-</u>
Stand per 31 december 2013	
- Deelnemingen	7.363
- Deelnemingen met negatief vermogen	-
	<u>7.363</u>

Voor een overzicht van de in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen deelnemingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Overige vorderingen

Onder de post overige vorderingen waren de vorderingen op gemeenten opgenomen en vorderingen verstrekt aan derden. De vorderingen op gemeenten hadden betrekking op de door het Rijk gegarandeerde aflossing van geldleningen o/g. In 2013 zijn deze vorderingen geheel terugbetaald aan Ons Middelbaar Onderwijs.

VORDERINGEN

1.5	Vorderingen	31 december 2013	31 december 2012
1.5.1	Debiteuren	997	790
1.5.2	OCW	1.853	1.909
1.5.5	Leerlingen	1.355	1.349
1.5.6.	Overige overheden	1.005	3.536
	Personeel	6	19
	Overige	4.401	2.995
1.5.7	Overige vorderingen	4.407	3.014
	Vooruitbetaalde kosten	5.173	4.695
	Verstreckte voorschotten	-	-
	Overige	-	-
1.5.8	Overlopende activa	5.173	4.695
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
		14.790	15.293

Vordering OCW

De vordering op het ministerie van OCW heeft betrekking op de toegekende subsidie voor leerlinggebonden budget 2013-2014 die ultimo 2013 nog niet is ontvangen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen met name nog te ontvangen bedragen van derden en nog te verrekenen bedragen met derden.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaan voornamelijk uit in het huidige verslagjaar verrichte betalingen waarvan de kosten verantwoord worden in het volgende verslagjaar. Het betreft hier bijvoorbeeld de jaarlijkse betaling van contributies, licenties, contracten en de huurkosten die betaald zijn aan distributeurs van leermiddelen.

LIQUIDE MIDDELEN

1.7	Liquide middelen	31 december 2013	31 december 2012
1.7.1	Kasmiddelen	104	97
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	-	-
1.7.3	Deposito's	-	-
1.7.4	Overige	-	-
		104	97

In het verslagjaar heeft Ons Middelbaar Onderwijs gebruik gemaakt van de door het ministerie van financiën verstrekte mogelijkheid om een negatieve positie in te nemen op de lopende rekening ("schatkistbankieren"). Per 31 december 2013 is de stand 32,5 miljoen euro negatief. Dit is verantwoord onder de kortlopende schulden.

EIGEN VERMOGEN

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1 januari 2013	Resultaat	Saldo 31 december 2013	Resultaat bestemming	Saldo 31 december 2013
2.1.1. Algemene reserve					
Algemene reserve	78.835	22.507	101.342	266	101.608
Reserve deelnemingen	7.803	440-	7.363	-	7.363
Totaal algemene reserve	86.638	22.067	108.705	266	108.971
2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)					
Bestemmingsfonds private gelden	8.475	-	8.475	266-	8.209
Totaal bestemmingsfonds (privaat)	8.475	-	8.475	266-	8.209
	95.113	22.067	117.180	-	117.180

Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2013 bedraagt 22,1 miljoen euro positief en is op basis van bestuursbesluiten volledig bestemd.

Bestemmingsfondsen

De private bestemmingsfondsen zijn met name gevormd uit voormalige reserves van eigen activiteiten (4,5 miljoen euro) en voormalige reserves van opgeheven stichtingen boekenfondsen en steunstichtingen (3,5 miljoen euro).

VOORZIENINGEN

2.3 Voorzieningen	Stand per 1 januari 2013	Dotaties	Ontrek- kingen	Vrijval	Stand per 31 december 2013	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Voorziening jubileumuitkeringen	4.228	-	-	32	4.196	731	3.465
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	4.228	-	-	32	4.196	731	3.465
Groot onderhoud	21.260	5.311	3.332	-	23.239	5.425	17.814
2.3.3 Overige voorzieningen	21.260	5.311	3.332	-	23.239	5.425	17.814
	25.488	5.311	3.332	32	27.435	6.156	21.279

Personeelsvoorzieningen

Conform de CAO VO heeft het personeel bij het bereiken van de jubileumdatum aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50% en bij een 40-jarig dienstverband 100% van het maandsalaris. Hiervoor is een voorziening 'Jubileumuitkeringen' gevormd. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor ieder personeelslid in de organisatie een bedrag van 750 euro op te nemen, naar rato van de betrekkingsomvang. Voor de gehele OMO organisatie bedraagt de voorziening daardoor op 31 december 2013 4,2 miljoen euro.

Overige voorzieningen

Voor het dekken van de uitgaven van het meerjarig onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties is een voorziening 'Groot onderhoud' gevormd. De dotaties en onttrekkingen aan deze voorziening zijn ontleend aan alle meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) en worden jaarlijks ten laste gebracht van de exploitatie.

LANGLOPENDE SCHULDEN

2.4	Langlopende schulden	Boekwaarde 1 januari 2013	Aangegane leningen	Aflossingen	Boekwaarde 31 december 2013	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente voet
	Stichting Bpf. Lederindustrie	4	-	4	-	-	-	7,0%
2.4.3	Kredietinstellingen	4	-	4	-	-	-	
2.4.5	Doordecentralisatiegelden	35.909	2.785	-	38.694	23.888	14.806	
		<u>35.913</u>	<u>2.785</u>	<u>4</u>	<u>38.694</u>	<u>23.888</u>	<u>14.806</u>	

Kredietinstellingen

Ons Middelbaar Onderwijs is in het verleden diverse geldleningen aangegaan ter financiering van bouwkundige projecten, welke ultimo 2013 geheel zijn afgelost.

Doordecentralisatiegelden

Met de doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen komen jaarlijks middelen beschikbaar. Deze middelen zijn afkomstig van gemeenten waarmee een doordecentralisatie overeenkomst is gesloten en zijn bedoeld voor het realiseren en in stand houden van goede huisvestingsvoorzieningen in die gemeenten. In 2013 is een resultaat van 2,8 miljoen euro behaald op deze doordecentralisatieovereenkomsten. Dit resultaat wordt in een later jaar ingezet ten behoeve van de huisvesting in de betreffende gemeenten.

Ten behoeve van de voorfinanciering van nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie zijn afspraken gemaakt met het ministerie van Financiën. Dit is nader toegelicht bij de kortlopende schulden.

KORTLOPENDE SCHULDEN

2.5	Kortlopende schulden	31 december 2013	31 december 2012
2.5.1	Kredietinstellingen	38.232	44.963
2.5.2	Vooruitontvangen termijnen	-	-
2.5.3	Crediteuren	8.827	8.784
2.5.4	OCW	719	2.272
	Loonheffing	16.452	16.431
	Omzetbelasting	53	14
	Premies sociale verzekeringen	-	-
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	16.505	16.445
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen	5.768	5.471
	Werk door derden	-	-
	Overige	6.292	6.211
2.5.9	Overige kortlopende schulden	6.292	6.211
	Subsidies OCW niet-geoormerkt	3.733	11.935
	Subsidies OCW geoormerkt	927	1.042
	Vooruitontv. investeringssubsidies	11.639	3.678
	Vooruitontv. bedragen	5.606	6.089
	Vakantiegeld- en dagen	12.220	12.167
	Eindschooljaarsuitkering	304	313
	Rente	-	-
	Overige	1.297	1.205
2.5.10	Overlopende passiva	35.726	36.429
		<u>112.069</u>	<u>120.575</u>

Kredietinstellingen

Met ingang van 1 maart 2012 is een overeenkomst gesloten met het ministerie van Financiën ten behoeve van de voorfinanciering van grootschalige nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie ("schatkistbankieren"). Bij het schatkistbankieren staat het geld op een eigen rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Het dagelijkse betalingsverkeer loopt via de Rabobank. Dagelijks vindt er een volledige egalisatie plaats tussen de hoofdbetaalrekening en de rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Hierdoor is er nooit sprake van een renteverrekening tussen OMO en de Rabobank. Saldi van individuele betaalrekeningen blijven herleidbaar. Rood staan bij het ministerie van Financiën is geoorloofd tot maximaal 10% van de publieke jaaromzet, te weten 47,1 miljoen euro.

Aan het einde van 2013 was sprake van een negatieve rekeningcourant positie van 32,5 miljoen euro negatief. De rentebasis van deze kredietfaciliteit is gebaseerd op het EONIA-tarief. (De EONIA (Euro OverNight Index Average) is het eendaags-renteniveau voor het eurogebied), en daarmee gekoppeld aan de geldmarkt. Op deze basis is een opslag van toepassing van 0,25%. Het gemiddelde tarief in 2013 bedroeg overigens 0,089% (jaarbasis, exclusief opslag).

OCW

Ultimo 2013 is er een schuld aan OCW van 0,7 miljoen euro in verband met in het verslagjaar aflopende geormerkte subsidies met verrekeningsclausule die nog niet geheel besteed zijn. Voor een verdere toelichting op de aflopende geormerkte subsidies met verrekeningsclausule wordt verwezen naar model G, onderdeel G1 in bijlage 1.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan grotendeels uit enerzijds in 2013 aangegane verplichtingen waarvan de betaling in kalenderjaar 2014 zal plaatsvinden en anderzijds uit baten die in kalenderjaar 2014 zijn verantwoord, waarvan de vordering in 2013 is opgenomen. Het betreft hier bijvoorbeeld ouderbijdragen en huuropbrengsten van boeken.

De vooruit ontvangen niet-geormerkte subsidies OCW hebben voor een bedrag van 0,8 miljoen euro betrekking op niet-geormerkte subsidies die over verslagjaar 2013 en eerdere verslagjaren zijn toegekend, maar nog niet zijn besteed. Daarnaast is onder deze post een bedrag van 2,9 miljoen euro opgenomen in verband met vooruit ontvangen niet-geormerkte subsidies OCW die voor verslagjaar 2014 zijn toegekend.

De vooruit ontvangen geormerkte subsidies OCW ten bedrage van 0,9 miljoen euro hebben betrekking op nog niet bestede geormerkte subsidies OCW met een verrekeningsclausule waarvan de looptijd per 31 december 2013 nog niet is verstreken. Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar model G, onderdeel G2 in bijlage 1.

Exploitatie

Het negatieve exploitatieresultaat van de deelnemingen (i.e. gelieerde stichtingen) ten bedrage van 440.000 euro negatief wordt met name veroorzaakt door de schenking van stichtingsgelden aan gelieerde OMO-scholen in het kader van de opheffing van betrokken stichtingen.

Ondertekening raad van bestuur en raad van toezicht

Eugène Bernard
voorzitter raad van bestuur

Pieter Hendrikse
lid raad van bestuur

Pieter van Geel
voorzitter raad van toezicht

Bob van Geffen
lid raad van toezicht

Elies Lemkes
lid raad van toezicht

Frank Verhoeven
lid raad van toezicht

Barbara Snijder
lid raad van toezicht

Nicole van der Wolk
lid raad van toezicht

Wim de Kok
lid raad van toezicht

Marijke Kral
lid raad van toezicht

12-6-2014.